

Monumentnummer*: 524208

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **13 september 2004**
Kadaster deel/nr **82673/199**

Woonplaats* **Leusden** Gemeente* **Leusden** Provincie* **Utrecht**

Kadastrale gemeente* **Leusden** Sectie* **K** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **504**

Omschrijving**

Complexonderdeel 2

Het HOOFDHUIS in de vorm van een witgepleisterd eclectisch herenhuis is in de jaren 1879-1881 gebouwd in opdracht van de familie De Beaufort. Het huis gesitueerd aan de zuidzijde van het park nabij de Arnhemseweg is te bereiken via een in oostelijke richting afbuigende oprijlaan vanaf deze weg. Het heeft een L-vormig grondplan met een rechthoekig hoofdvolume dat zes traveeën breed is en drie diep en aansluitend rechtsachter een aangebouwde vleugel van twee bij één travee. Deze vleugel in dezelfde stijl als de middenpartij aan de voorzijde dateert uit 1912 en is ontworpen door de H.W. Hanrath. Het deels onderkelderde huis bestaat uit twee bouwlagen met aan de voorzijde een drielaags risalerende middenpartij en rechtsachter een vleugel van drie bouwlagen. Het dak is met uitzondering van het risaliet aan de voorzijde voorzien van een balustrade, waarbinnen aan de linker- en rechterzijde een classicistisch vormgegeven dakkapel is opgenomen. Het dak is deels gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en deels voorzien van een zinken roefdak. De witgepleisterde gevels boven een grijsgepleisterde plint worden horizontaal geleed door een geprofileerde cordonlijst ter hoogte van de afscheiding tussen de begane grond en de verdieping. Aan de bovenzijde worden gevels afgesloten door een kroonlijst met decoratieve consoles ter ondersteuning van de dakgoot. Ter plaatste van gevelhoeken en risalerende geveldelen is de kroonlijst gecornist. Gevelhoeken worden geaccentueerd door paneellisenen of geblokte lisenen. Onder sommige vensters zijn paneelfriezen aangebracht. Rondom zijn rechte of getoogde T-vensters voorzien van louvreliuken geplaatst en voorts dubbele tuindeuren onder een bovenlicht. De derde, lage etage bevat gekoppelde rondboogvensters. Alle vensters zijn voorzien van geprofileerde omlijstingen, waarbij boven de getoogde vensters een decoratieve sluitsteen is aangebracht. De voorgevel (zuidzijde) gericht naar de Arnhemseweg heeft een nagenoeg symmetrische indeling met in het midden een twee traveeën breed risaliet van drie verdiepingen. Op de begane grond en de verdieping bevinden zich twee vensters en op de derde verdieping twee stel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gekoppelde vensters. Het rechter- en linkerdeel van de voorgevel is twee traveeën breed. Het linkerdeel heeft een afgeronde gevelhoek, waarbinnen op de begane grond een gebogen venster is geplaatst en zich op de verdieping een gebogen balkon op decoratieve consoles bevindt voorzien van balusterhek en balkondeuren onder een getoogd vierruits bovenlicht. Naast het risaliet zijn op de begane grond een stel tuindeuren geplaatst en op de verdieping een venster. Rechts bevinden zich twee stel tuindeuren en twee vensters op de verdieping. De rechterzijgevel is vijf traveeën breed, waarvan de twee rechts de latere aanbouw betreffen. In de licht risalerende middelste travee van het oorspronkelijk gedeelte bevindt zich de hoofdingang. Binnen een inpandig portiek voorzien van een geblokte omlijsting is een dubbele glasdeur met bovenlicht geplaatst. Een lage hardstenen stoep leidt naar de ingang. Boven de ingang is een rechthoekig balkon op decoratieve consoles aangebracht voorzien van een balusterhek en met dubbele balkondeuren. Recht hierboven is een dakkapel geplaatst. Aan weerszijden van de risalerende partij bevindt zich een venster. Het rechterdeel van de gevel van de twee traveeën brede drielaags aangebouwde vleugel heeft twee vensters op de begane grond en de verdieping en twee stel gekoppelde vensters op de derde verdieping.

De linkerzijgevel is drie traveeën breed en heeft op de begane grond twee stel tuindeuren en een venster en op de verdieping drie vensters. Boven de middelste travee, geaccentueerd door een lichte risalering, bevindt zich een dakkapel zoals aan de rechterzijde.

De achtergevel van de aangebouwde vleugel bevat een smalle deur met tweeruits bovenlicht geflankeerd door een klein vierruits schuifvenster. Op de verdieping is een balkon op decoratieve consoles aangebracht voorzien van een balusterhek en dubbele balkondeuren onder een bovenlicht. Op de derde verdieping is een gekoppeld venster geplaatst. De rechterzijgevel van de uitgebouwde vleugel bevat op de begane grond twee rechthoekige samengestelde vensters en op de lage verdieping een klein venster met twee gekoppelde schuiframen. De achtergevel van het hoofdvolume bevat links binnen een licht risalerende gevelpartij een ingang met daarboven een hoog gekoppeld venster met rondboog bovenlichten en een keperboogvormig vierruits venster. Rechts daarvan zijn op de begane grond en de verdieping drie vensters geplaatst zonder luiken.

INTERIEUR. De indeling van het huis wordt bepaald door een van oost naar west lopende gang, die aan de westzijde aansluit op het vertrek met de afgeronde hoek. De gang is voorzien van een marmeren vloer en geometrische gedetailleerde stucplafonds en hoekpilasters. Halverwege bevindt zich rechts van de gang het trappenhuis met bordestrappen voorzien van een houten leuning en decoratieve trappaal en gietijzeren spijlen. Links van de gang bevindt zich aan de voorzijde een salon met leerbehang, marmeren schouw en houten lambrizing uit 1912. De overige vertrekken op de begane grond beschikken over decoratieve stucplafonds en marmeren schouwen. De vensters zijn aan de binnenzijde voorzien van schuifluiken of in de wand wegvallende, samenklapbare binnenluiken. Bij sommige vensters is een gewelfde vensterbank aangebracht, waarop men kan zitten. In de tot kantoorruimte verbouwde keuken bevinden zich de oorspronkelijke (zij het verplaatste) kasten. In de aangebouwde vleugel uit 1912 bevindt zich op de verdieping de bibliotheek met de originele lambrizing, houten schouw, vaste (gevulde) boekenkasten en meubilair. Boven de schouw is een schoorsteenstuk op doek met een stilleven aangebracht, gesigneerd en gedateerd "A.A. de B. 23-1-1913" (juffrouw Annie de Beaufort). De kelder bevindt zich deels onder de keuken (rechtsachter) en deels onder de aangebouwde vleugel. De kelder, voorzien van een gemetseld trogewelf, is verdeeld in een wijnkelder en levensmiddelenkelder met door lattenhekwerk afgesloten nissen voor de opslag van goederen en een stookkelder.

Waardering

Het HOOFDHUIS is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een witgepleisterd herenhuis in eclectische stijl uit het laatste kwart van de negentiende eeuw met een aangebouwde vleugel in dezelfde stijl van de architect H.W. Hanrath uit het eerst kwart van de twintigste eeuw, alsmede vanwege interieurelementen uit de bouwtijd en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

1912. Verder van belang vanwege de markante situering binnen de historische tuin- en parkaanleg. Tevens vanwege de ensemblewaarde als hoofdgebouw van de buitenplaats De Boom in ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen binnen het landschappelijk aangelegde park.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis